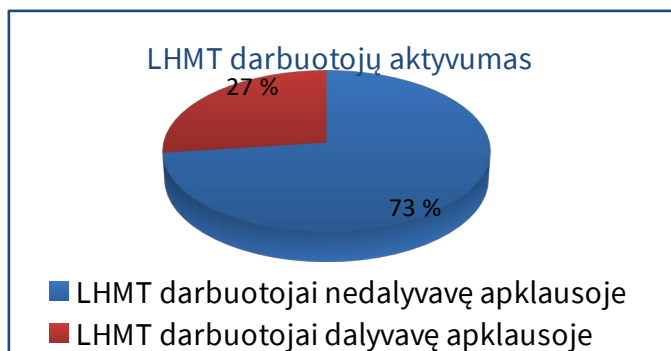

**LIETUVOS HIDROMETEOROLOGIJOS TARNYBOS
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS
DARBUOTOJŲ TOLERANCIJOS KORUPCIJAI NUSTATYMO
2021 M. TYRIMO REZULTATAI**

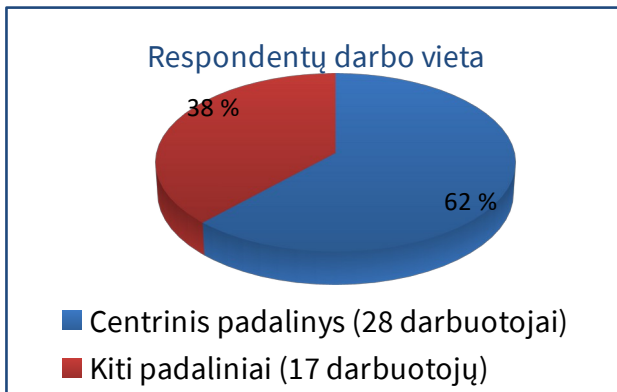
2021 m. lapkričio mėnesį Lietuvos hidrometeorologijos tarnyboje prie Aplinkos ministerijos (toliau – LHMT) buvo atliktas LHMT darbuotojų tolerancijos korupcijai nustatymo tyrimas.

<i>TYRIMO TIKSLAS</i>	Nustatyti LHMT valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, (toliau kartu – darbuotojai), bendrą požiūrį į korupciją, kiek plačiai paplitęs šis reiškinys, galimas LHMT korupcijos atsiradimo priežastis, sužinoti darbuotojų požiūrį ir poreikį dėl korupcijos prevencijos priemonių.
<i>TYRIMO TRUKMĖ</i>	Siekiant nustatyti bendrą tolerancijos korupcijai lygį, anoniminę anketą buvo galima užpildyti nuo 2021-11-12 iki 2021-11-27.
<i>TYRIMO BŪDAS</i>	Anketa buvo sudaryta iš 13 klausimų, iš jų 4 klausimai, susiję su informacija apie respondentų darbo vietą, darbo trukmę LHMT, amžių ir įgytą išsilavinimą. Kiti 8 klausimai, susiję su apklausiamųjų požiūriu į korupciją ir korupcijos prevenciją, 1 atviras klausimas, skirtas norintiems pateikti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos LHMT.
<i>TYRIMO DALYVIAI</i>	Anoniminė anketa buvo pateikta visiems LHMT darbuotojams, turintiems darbinis elektroninius paštus (169 iš 197 LHMT dirbančių darbuotojų). 28 LHMT darbuotojams, dirbantiems Vandens matavimo stotyse, anoniminė anketa pateikta nebuvo, nes šiems darbuotojams LHMT vykdomos korupcijos prevencijos priemonės nėra aktualios ir nėra susijusios su jų tiesioginiu darbu. Šią anketą užpildė 45 respondentai (27%).

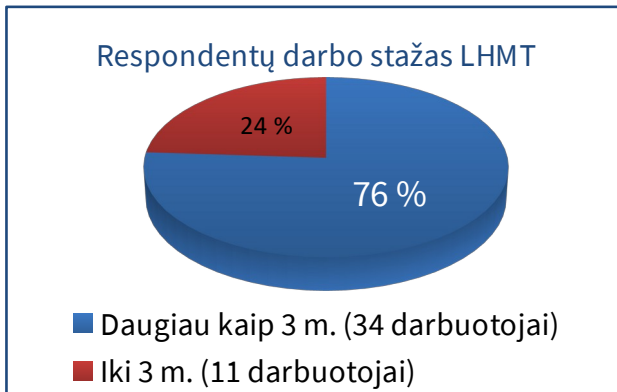
**I DALIS. INFORMACIJA APIE APKLAUSOS DALYVIUS
IR DALYVAVIMO AKTYVUMĄ**

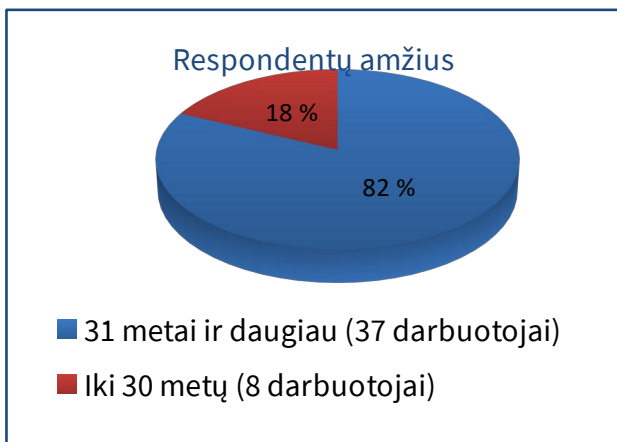
LHMT darbuotojų, dalyvavusių apklausoje 2021 m., aktyvumas, lyginant su 2020 m., sumažėjo. 2020 m. apklausoje dalyvavo 55 asmenys iš 174 LHMT dirbančių asmenų; 2021 m. apklausoje dalyvavo 45 asmenys iš 169 LHMT dirbančių asmenų.

62% apklausoje dalyvavusių LHMT darbuotojų dirba LHMT centriniam padalinyje, 38% – kituose padaliniuose. Įvertinus dirbančių centriniame ir kituose padaliniuose darbuotojų skaičius, respondentų aktyvumas atitinkamai sudarė 47% (28 iš 60 centriniame padalinyje dirbančių darbuotojų) ir 16 % (17 iš 109 nutolusiuose padaliniuose dirbančių darbuotojų).

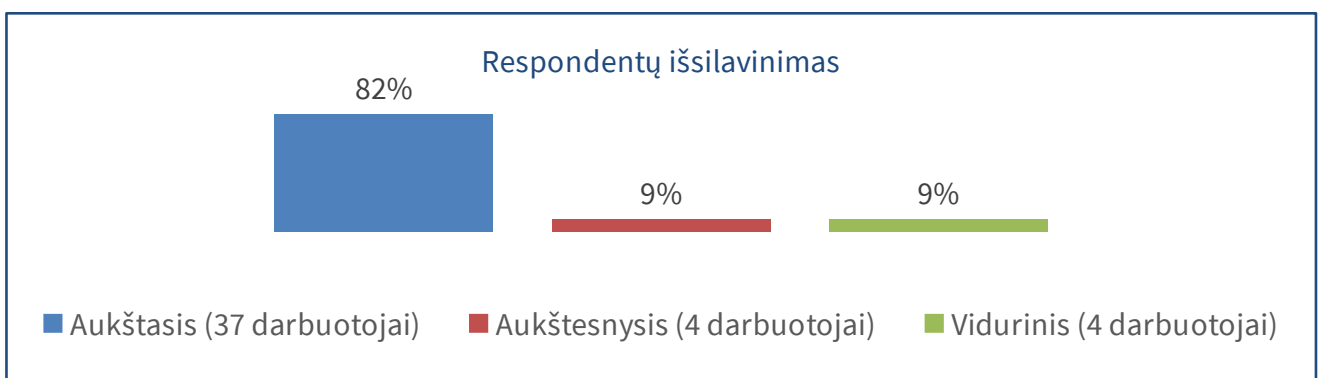

76% apklausoje dalyvavusių respondentų LHMT dirba daugiau kaip 3 metus, 24% respondentų – LHMT dirba iki 3 metų.

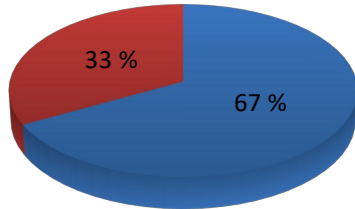
Apklausoje dalyvavo 82% (37 darbuotojai) respondentų, vyresnių nei 31 metų amžiaus, bei 18% (8 darbuotojai) respondentų iki 30 metų amžiaus. Vienas respondentas nenurodė kokiam amžiaus grupei jis priklauso.

Apklausoje dalyvavo 82% (37 darbuotojai) respondentų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, aukštesnįjį – 9% (4 darbuotojai) ir vidurinį – 9% (4 darbuotojai).

II DALIS. DARBUOTOJŲ POŽIŪRIS Į KORUPCIJĄ BEI KORUPCIJOS PREVENCIJĄ

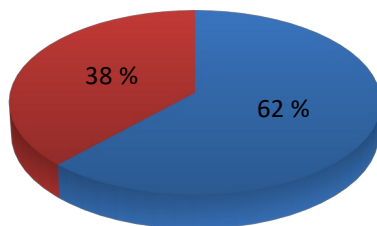
Ar LHMT darbuotojai praneštų apie jiems žinomą korupcijos atvejį

- Taip, praneščiau (30 darbuotojai)
- Sunku pasakyti, priklausytų nuo aplinkybių (15 darbuotojų)

Apklausoje rezultatai parodė, kad 30 darbuotojų arba 67% anketas užpildžiusių respondentų praneštų apie jiems žinomą korupcijos atvejį, 15 darbuotojų arba 33% anketas užpildžiusių respondentų nurodė, kad tai priklausytų nuo aplinkybių. Tačiau nei vienas iš apklausoje dalyvavusių respondentų nenurodė, kad nepraneštų apie jiems žinomą korupcijos atvejį. Vienas respondentas į šį klausimą neatsakė.

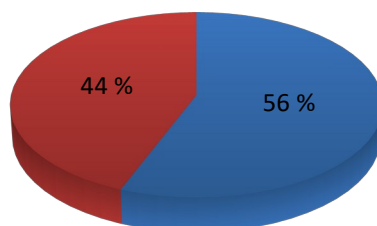
Ar LHMT darbuotojai žino, kur kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį?

- Taip (28 darbuotojai)
- Ne (17 darbuotojų)

28 respondentai nurodė, kad žino kur reiktų kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus ir 17 respondentų nurodė nežinantys, kur kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus. Respondentai, nurodę, kad žino, kur kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus, į atvirą klausimą, kur reiktų kreiptis, dažniausiai nurodė LHMT interneto svetainės skiltyje „Pranešk apie korupciją“ nurodytus kontaktus, Specialiųjų tyrimų tarnybą, tiesioginį vadovą, vadovybę.

Ar LHMT darbuotojai yra girdėję apie LHMT vykdomas korupcijos prevencijos priemones?

- Taip (25 darbuotojai)
- Ne (20 darbuotojai)

Anketas užpildė 56% respondentų arba 25 darbuotojai teigia girdėję apie LHMT vykdomas korupcijos prevencijos priemones.

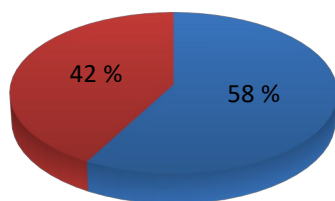
Respondentai, nurodę, kad yra girdėję apie LHMT vykdomas korupcijos prevencijos priemones, dažniausiai įvardijo šias jiems žinomas priemones:

- informacijos apie korupcijos prevencijos priemones skelbimas LHMT interneto svetainėje;
- antikorupcinės aplinkos kūrimas ;
- darbuotojų mokymai ir informavimas;
- rengiamas antikorupcinis priemonių planas.

Respondentai įvardijo dėl kokių priežasčių jie nėra girdėję apie LHMT vykdomas korupcijos prevencijos priemone:

- 12 darbuotojų nurodė, kad jiems tai neaktualu, nes nesusiję su jų tiesioginiu darbu;
- 9 darbuotojai nurodė, kad nežinojo, kur tokią informaciją rasti;
- 5 darbuotojai nurodė, kad nežinojo, jog LHMT yra vykdoma korupcijos prevencija.

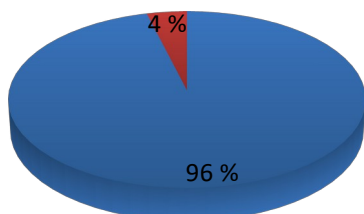
Ar LHMT yra paplitusi situacija, kai darbuotojams norima papildomai atsilyginti?

- Ne, nepaplitusi (26 darbuotojai)
- Nežinau (negaliu pasakyti) (19 darbuotojas)

Apklausoje rezultatai parodė, kad 26 darbuotojai arba 58% anketas užpildžiusių respondentų mano, kad situacija, kai LHMT darbuotojams norima papildomai atsilyginti, nėra paplitusi. 19 darbuotojas arba 42% anketas užpildžiusių respondentų nežino, ar situacija, kai LHMT darbuotojams norima papildomai atsilyginti, yra paplitusi. Tačiau nei vienas iš apklausoje dalyvavusių respondentų nenurodė, kad situacija, kai LHMT darbuotojams norima papildomai atsilyginti, yra paplitusi.

Ar Jūs buvote susidūrę su korupcijos apraiškėmis savo darbe (Jums ar kolegai buvo siūlytas kyšis ir kt.)?

- Ne (43 darbuotojai)
- Taip (2 darbuotojai)

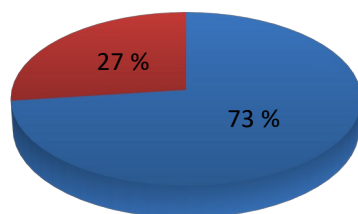
Tyrimo duomenys rodo, kad 2 LHMT darbuotojai arba 4% anketas užpildžiusių respondentų buvo susidūrę su korupcijos apraiškėmis savo darbe.

Apklausoje metu 2 darbuotojai nurodė, kad kyšis buvo siūlytas vadovui. Taip pat buvo nurodyta, kad apie vieną korupcijos atvejį buvo pranešta už korupcijos prevenciją atsakingam asmeniui.

Tyrimo metu apklausoje dalyvavę respondentai nurodė priežastis, dėl kurių jie nepranešų apie korupcijos atvejus:

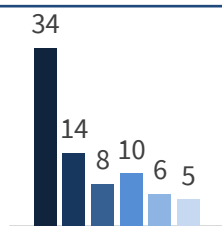
- nežinojo kur reikia pranešti;
- nesijautė saugus pranešdamas;
- visi žino apie tuos atvejus, bet niekas nepraneša.

Ar Jūs praneštumėte, jeigu ateityje susidurtumėte su korupcijos apraiškomis darbe?

- Taip (33 darbuotojai)
- Nežinau (negaliu pasakyti) (12 darbuotojų)

Tyrimo metu apklausoje dalyvavę respondentai nurodė ar pranešų, jeigu ateityje susidurtų su korupcijos apraiškomis darbe. Tyrimo duomenys parodė, kad 33 darbuotojai arba 73% anketas užpildžiusių respondentų pranešų apie tokius atvejus, 12 darbuotojai arba 27% anketas užpildžiusių respondentų atsakė, kad nežino.

Priežastys, dėl kurių galėtų pasireikšti korupcija LHMT

- Mažas atlyginimas
- Per didelis biurokratizmas
- Tesisės aktų spragos
- Darbuotojų kaita
- Silpnas darbuotojų kontrolės mechanizmas
- Kita

Tyrimo metu apklausoje dalyvavę respondentai tarp priežasčių, dėl kurių galėtų pasireikšti korupcija LHMT, dažniausiai nurodė mažą atlyginimą ir per didelį biurokratizmą. Taip pat buvo pažymėtos teisės aktų spragos, silpnas darbuotojų kontrolės mechanizmas bei darbuotojų kaita ir kt.

Darbuotojų nurodytos LHMT veiklos sritys, kuriose jų nuomone, gali pasireikšti korupcijos atvejai:

- viešieji pirkimai;
- LHMT administracijos veikla;
- darbuotojų įdarbinimas;
- pažymų rengimas.

III DALIS. DARBUOTOJŲ PASIŪLYMŲ APŽVALGA

Teikdami pasiūlymus dėl vykdomos korupcijos prevencijos darbuotojai pažymėjo, kad reikia:

- didinti darbuotojų darbo užmokestį;
- organizuoti išorinius ir vidinius mokymus;

IV DALIS. APKLAUSOS APIBENDRINIMAS

Aplinkos ministerija 2019 m. pirmą kartą atliko visos Aplinkos ministerijos sistemos darbuotojų tolerancijos korupcijai tyrimą, kuriame dalyvavo ir LHMT darbuotojai. LHMT darbuotojų, dalyvavusių LHMT tyrime 2021 m., aktyvumas lyginant su 2020 m. sumažėjo nuo 55 iki 45 respondentų.

Nagrinėjant apklausos rezultatus, paaiškėjo, kad daugumos respondentų požiūris į korupciją yra neigiamas. Tačiau daugiau negu trečdalis jų nežino kur reiktų kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus ir net 44% jų nėra girdėję apie LHMT vykdomas korupcijos prevencijos priemones. Didžioji dalis respondentų, kurie nėra girdėję apie LHMT vykdomas korupcijos prevencijos priemones, nurodė, kad jiems tai nėra aktualu, nes tai nėra susiję su jų darbu. Siekiant didinti darbuotojų informatyvumą, tikslinga mokymus organizuoti pagal rizikingiausias LHMT veiklos sritis aktualioms temoms apžvelgti.

Tyrimo metu paaiškėjo, kad dauguma respondentų mano, kad situacija, kai LHMT darbuotojams norima papildomai atsilyginti, nėra paplitusi. Tačiau apklausos analizė parodė, kad 2 LHMT darbuotojai savo darbe buvo susidūrę su korupcijos apraiškomis. Siekiant stiprinti darbuotojų antikorporcinį sąmoningumą reikia didinti švietimą korupcijos prevencijos temomis, aiškinti kaip elgtis susidūrus su korupcija ir pan.

Nemaža dalis darbuotojų nurodė, kad korupcija LHMT gali pasireikšti viešuosiuose pirkimuose, LHMT administracijos veikloje. Atitinkamai svarbi aiški LHMT pozicija dėl netolerancijos korupcijai, sprendimų skaidrumo, nepotizmo apraiškų netoleravimo.

Siūlytina tęsti LHMT darbuotojų antikorporcinį švietimą, sekti kitų įstaigų gerosios praktikos pavyzdžiais.